

ספור על גבור מלחמת השחרור, ילד קטן טרם שהגיע לגיל המצוות "התנדב" לעזקת הלוחמים בעיר העתיקה בירושלים טרם שנכנעה לגליון הירדנים כזכור יו" ועד הקהלה של העיר העתיקה ורבניה הניפו דגל לבן לאות כניעה לגליון הירדני שכבש את העיר העתיקה, כידוע במלחמת השחרור באו רבים מן הגולה לעזרת הישוב בצורת אנשי מ"חל (מתנדבי חוץ לארץ) וכך רבים הן העליה ממחנות המות שנשארו לפליטה באו ייש לחזית מבלי שעברו אתהכנות הצבאיות הדרושות.

אנו נספר על ילד ירושלמי מן הישוב השיך שבא לעזרה אחיו שהיו במצור בעיר העתיקה. בשעתו אביו של הילד מטר על הספור לעתונאים ונדמה לי שחלק מן הספור פורסם אז, אנו נביא לכם את הספור במלואו עם כל הפיזיווקעש, הילד שנקרא בשם ציון היה גר בעיר התיקה ואביו שהיה תלמיד ישיבה במקום היה יושב ליד אביו ומסתכל על פני המרהבים ציון אהב את המקום ואת רחובותיה הצרים ובאפלים של העיר העתיקה, באחד הימים כאשר הוא בא כדרכו עם אבי לישיבה הוא נוכחשינו שחל במקום החלונות הפונים אל החומה נחסמו בשקי חול ובאבנים גדולות. ההיכל הגדול פונה ואין לומדים ומתפללים עוד. תלמידי הישיבה נתכנסו לחדריו הפונים אל הרחוב ולמשם את משנתם. ידוע כי העיר העתיקה נותקה מן העיר החדשה איו יוצא ואין בא, מלבד חיילים ואנשי הגנה ושוטרים בריטיים בלילות בשכבו על משכבו היו מהדהדות יריות מכל העברים ולעתים היו קולות נפץ חזקים מזעזעים את כל הבית. לימים נפסקו הלמודים בבית הספר בו למד ציון וההליכה בסמטאות נאסרה על הילדים רק המבוגרים היו מתגנבים חרש והזהירות מחצר לחצר וסמטה לסמטה כדי להביא הביתה ככר לחם או דלי מים.

ציון היה יושב כל היום בבית עם הוריו ואחיו אחיותיו הקטנים ממנו מתגעגע היה למעט אור ולמאחב הנשקף מבעד חלונות הישיבה ומתגעגע למגרש הרחב והירוק הסמוך לחומה. יום אחד חזר אביו מרחוב היהודים והודיע: ארמרים ברחוב שהגיעה תגבורת מחוץ לעיר, הלילה נכנסו בחשאי קבוצת אעירים חברי ההגנה מזויינים והצטרפו למגינים הנמצאים בישיבה עברו כמה ימים וציון היה כלור בבית, אולם מנוחתו נדרכה ממנו הוא לא ידע ידע מה עלה לחבריו בני גילו ומה מעשיהם, בסתר לבו שאף לצאת מן הקלע ולראות את הנעשה במקום. ולפתע שאל את אביו: אבא היש אפשרות ללכת אל הישיבה? אביו ענה לו: מה עלה על דעתך מחשבה כשו, ציון לא הוסיף לשאול אבל במוחו ניקרה החשבה. כיצד להגיע לשם? כיצד להצטרף אל המגינים? מדוע לא יוכל עזור ללוחמים ומגינים?

ובאותו לילה כאשר ירדה החשכה ואפפה את כל הסמטאות האפלות בלאו הכי, וביתו הייתה חסומה בשקי חול והוא יושב את שנתם, פתח ציון את הדלת ובלאט יצא מן הבית ישר אל הסמטה האפלה, מכל המעברים נשמעו התפוצצויות פגזים ויריות רובים, ציון שרך לאורך קירות הבתים וחיש מהר עבר מסמטה לסמטה, בחוץ לא נראתה נפש חיה מלבד חתולים מבוהלים שקפצו ויצאו מתוך פחי האשפה עכברושים גדולים שטפטו על הקירות ועל הגדרות. וכל עבר ציון במהירות ובלא להקים רעש כל שהוא סמטאות רבות עד שלבסוף עמדו רגליו מסמטה המוליכה אל חצר הישיבו פתאום קרא מישהו בקול עמום: מי שם? מי מתקרב? אני יהודי... השיב ציון אף הוא בקול עמום. אותו רגע יצאה מפתח אחת החצרות דמות שהתקרבה אל הנער, היה זה בחור עטוף במעיל וחבש כובע גרב, ובידו רוב נטוי. "מה אתה עושה כאן נער ילד: שאל הבחור בלחש. תחליה לא היה יכול ציון לבוציא הגה מפיו, אך לאט לאט שבה אליו רוחו והוא גמגם: אני... אני



רוצה... לבטוח אתכם...

ההשתגעתי ילד, קרא הבחור - רוץ מיד ומהר הביתה! היכן אתה גר? ברחוב החברון-השיב הילד ברחוב החברון? מי שלח אותך? איש לא שלח אותי באתי בעצמי אני רוצה לעזור-אמר הילד בקול תקיף.

לעזור? הסתלק מכאן מהר ומיד פן ארביץ לך כהלכה! אבל לא, לא. אל תרוץ עכשיו לבד ברחובות זה מסוכן עלו אתה להרג מפגז או או יריות רובים, בוא עמי. אמר הבחור.

והבחור אחז בידו של ציון והלך עמו לאורך הסמטה. עד שהגיעו לחצר בישיבה שם מסרו לידי איש אחר ואמר לו: הכנס אותו פנימה מצאתי אותו ברחוב.

בחצר הסתובבו בחורים עם סטנים, כולם חבושי כובעי גרב ועטופים במעילים חמים. ציון הוכנס לחדר גדול, אחד מהדרי הידיבה המרובים שנהפך למעיין מפקדה. החלונות והדלת היו מואפלים ועל השלחן שעמד בפרכוזו של החדר הבהבה עשית קטנה, מסביב לשלחן ישבו כמה בחורים ולגמו ספלי קפה, אחד הבחורים פנה אל ציון ושאל: איך הגעתהנה? מן הבית-השיב ציון, מי שלח אותך? - איש לא שלח. מה שמך? ציון. מי אביך? הוא חכם לומד בישיבה? ומה רצונך? אינני יכול עוד לשבת בבית - אמר ציון בקול תחנונים. אני רוצה לעזור להיות פה עם המגינים ולעזור לכם.

עזרה יפה! הסבור אתה שכאן גן ילדים או בית קטן תינוקות?

לא השיב ציון כשהוא רועד כולו מהתרגשות ופחד - אבל באמת אמר ציון אני רוצה לעזור, אעשה כל מה שתגידו לי לעשות.

הבחורים הסתכלו איש ברעה ובבחור שחקר את ציון אמר: טוב נראה, בן כמה אתה? בן שתיים עשרה בקורב איה בר מצוה. אתה רעב? שאל אותו שוב הבחור אכלת היום? לא... כן אכלתי

בבקר אכלתי. יעקב - פנה הבחור את אחד מחבירו תן לו פרוסת לחם עם גבינה והוא יאכל. ציון ישה על המחצלת שהיתה פאושה על הרצפה ומיד הוגשה לו פרוסת לחם עם גבינה וספל קפה. הוא בירך בלחש והתחיל לנגוס בתיאבון את הלחם. ובחוץ היתה דממה, רק מפעם לפעם הגיעו הדפס עמומים של פגזים מתפוצצים אי שם במרחקים. פתאום התפרץ אל החדר בחור וקרא שוב הובאו פצועים קשים, בית החולים מלא ידי הרופאים והאחיות מלאות עבודה מה נעשה? - הגוייסו כל הרפואים של העיר העתיקה? שאל הבחור שהיה בודאי מפקד הפלוגה. נאמר לי

כי יש עוד שני רופאים כאן בעיר העתיקה שלא הופיעו, שמא אינם יודעים כי עזרתם נחוצה היכן גרים הם? האחד גר ברחוב חברון והשני ברחוב חב"ד. מי יוכל להביאם? כרגע אין איש המצמצא בהצרון הללו בחשעת הלילה. כשמוע ציון את הדברים האלה קפץ כנשוך שועל וקרא: אני יודע, אני מתמצא! אני מכיר את הרופאים מרחוב חברון ומרחוב חב"ד. הם זקנים, אבל אני יודע בדיוק היכן הם גרים.

רגע שתקו הכחורים, והנה פנה המפקד אל ציון ואמר: התוכל למצוא את החצרות בחשכה כזאת? בהחלט! אפילו בעינים עצומות. קרא ציון אלך אתכם ואראה לכם. טוב - אמר המפקד - דוד ושמע קחו את הילד הזה אתכם ולכו להביא את הרופאים קחו עמכם גם את האחות רקבה מבית מוליס לבו של ציון ניתר משמחה בצאתו עם שני המגינים והאחות של הטמטאות האפלות. תחילה הלכו

לרחוב חברון, בדרך נתקלו בדמויות והחליפו עמהן שריקות חרישיות. בחורי ישראל אלה ששמרו על נפשות רבות מישראל שישנו את שנתם המקומעת והחטופות. עד מהרה הביא ציון את מלוויו אל חצר הרופא הזקן שמהר ללבוש את מעילו והלך אחריהם. משם שרכו דרכם לרחוב



מלחמת השחרור

הרצאה תשנ"ז (3)

חב"ד, דרך רחוב היהודים ונצאו את הרופא השני הישיש, עתה הלכה החבורה אל עבר הישיבה בצעדים חרישיים ונחפזים. על יד בית הכנסת על שם רבי יוחנן בן זכאי היתה התפוצצות אדירה, פגז פגע באחד הגגות ורסיסיו נתפזרו לכל עבר, בני החבורה הרכינו את ראשיהם והמשיכו לצעוד בחפזון, והנה כבר עמדו רגליהם בסמטה אשר בין הישיבה ובין בית החולים, שוב נחרדה הסביבה כולה לקול נפץ אדיר ובאותו רגע ממש נכנסו כל בני החבורה לחצר בית החולחם אשר בו פרפרו ביסוריהם כמה וכמה פצועים שלא היה מי שיטפל בהם. הרופאים השששגם והאחות רבקה נגשו מיד לעבודת ההצלה, וברגע ששני הבחורים אמרו לחזור אל הישיבה ראו כי ציון איינו עמהם. היכן ציון? שאלו איש אל רעהו בחרדה. האם לא נכנס עמנו אל חצר בית החולים? הח פנו כה וכה אך ציון לא היה בחצר. הנשאר בחוץ? נצא ונראה. שני הבחורים יצאו החוצה והסתכלו מסביב באפלה. הפגז שהתפוצץ לפני הכנסת לבית החולים הרם אתמחציתשער וחלק מן הגדר. והיכן ציון? הבחורים התחילו לגשש באפלה מסביב למפולת. והנה מצאו את ציון. ציון שלא הספיק להכנס אל החצר בעוד מועד ביחד עם כל בחהורב נפגע באחד מרסיסיו של הפגז ונפל חלל. הוא היה מוטל מת בשלולית קטנה של דם.